

Participatie document

Omgevingsvisie MIDDEN-DRENTHE

Rho
—
ADVISEURS
VOOR
LEEFRUIMTE

Participatiedocument

Omgevingsvisie Midden-Drenthe

25 september 2019

R

Rho

—
ADVISEURS
VOOR
LEEFRUIMTE

G E M E E N T E
MIDDEN-DRENTHE

Inhoud

1	Inleiding participatie omgevingsvisie	4
2	Stakeholdersbijeenkomst (5 maart 2019)	6
3	Werkbijeenkomst OSO (17 april 2019)	14
4	Straatinterviews en enquête (maart-april 2019)	16
5	Toekomstdag (26 juni 2019)	28
	5.1. Jongerendebat	28
	5.2. Informatiemarkt	33
	5.3. Parallelsessie thema buitengebied	42
	5.4. Parallelsessie thema ondernemen	46

1 Inleiding participatie omgevingsvisie

Met een breed participatieproces stellen we vast hoe de gemeente Midden-Drenthe op de lange termijn kan en moet ontwikkelen.

De gemeente kijkt graag 10 jaar met de inwoners vooruit. Hoe ziet Midden-Drenthe er dan uit? Welke ontwikkelingen verwachten de inwoners en wat is er nodig om de komende jaren prettig te kunnen wonen en werken? Hoe houden we de kernen leefbaar en wat kunnen we met elkaar doen om Midden-Drenthe duurzamer te maken? Daarom is in de eerste helft van 2019 op diverse manieren informatie opgehaald om zoveel mogelijk mensen de gelegenheid te geven om mee te denken en aan te geven wat men belangrijk vindt voor de toekomst van Midden-Drenthe of de directe woon- en leefomgeving. De opbrengst hieruit gaan we vertalen naar een integrale visie op het fysieke domein: de omgevingsvisie.

We hebben zelf (met de ambtenaren, het college en de raad) nagedacht over de toekomst van Midden-Drenthe, maar de input van de bewoners en gebruikers van het gebied is minstens net zo belangrijk. Samen hebben we een compleet beeld van wat er speelt in de gemeente en wat er op ons af komt. We hebben daarom een breed participatieproces georganiseerd.

Participatiemomenten

- 5 maart 2019: stakeholdersbijeenkomst
- 17 april 2019: werkbijeenkomst OSO
- Maart-april: straatinterviews en enquête:
 - o 13 en 15 maart, 3 en 5 april: straatinterviews
 - o Vanaf 13 maart t/m 5 april: enquête online
- 26 juni 2019 Toekomstdag:
 - o jongerendebat
 - o informatiemarkt verdieping thema's
 - o parallelsessie thema ondernemers
 - o parallelsessie thema buitengebied

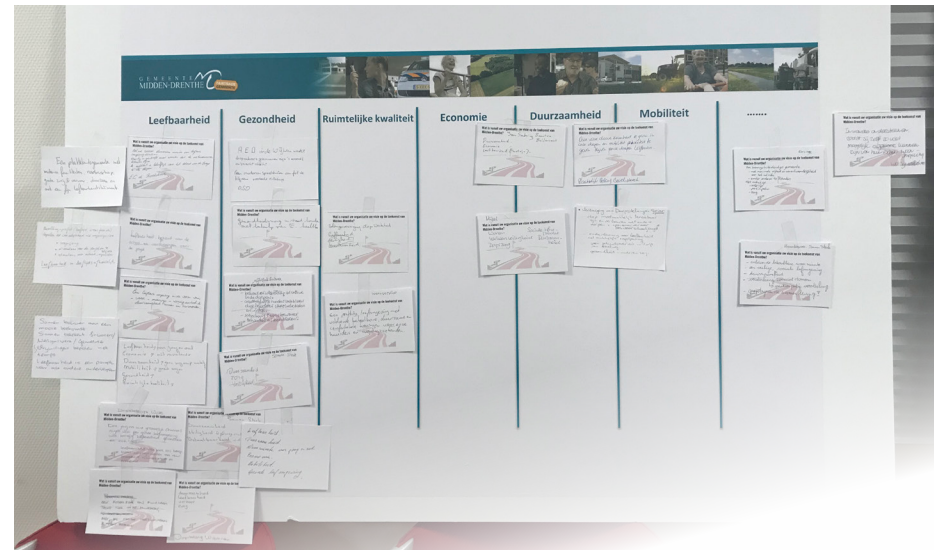
In dit document zijn de uitkomsten van de participatie samengevat.

2 Stakeholdersbijeenkomst (5 maart 2019)

Op 5 maart is een groot aantal (belangen)organisaties uitgenodigd om in gesprek te gaan over de toekomst van Midden-Drenthe. De centrale vragen: wat is vanuit uw organisatie uw visie als het gaat over de toekomst van Midden-Drenthe? En welke onderwerpen vindt u daarbij belangrijk?

Voorstelrondje

- Witteveen: gezondheidszorg, gezondheid en leefbaarheid
- Balinge: schone lucht en schoon water
- Wijster: mobiliteit en leefbaarheid
- Hijken: duurzaamheid, verkeersveiligheid en zorg
- Welzijnswerk, plattelandsontwikkeling: dorpenoverleg en dorpsbelang
- Hooghalen: leefbaarheid en duurzaamheid, e-health (glasvezel)
- Eursinge: onderwijs, zorg en participatie
- Woningcorporatie Actium: duurzaamheid, leefbaarheid, beschikbaarheid, betaalbaarheid
- Westerbork: leefbaarheid, veiligheid en duurzaamheid
- Huurdersvereniging Samen Sterk: betaalbaar, leefbaar, veilig, sociaal domein en participatie
- Woonservice: leefbaarheid, duurzaamheid en beschikbaarheid
- Beilervaat: duurzaamheid, economie, agrarische omgeving
- Spier: leefbaarheid, contact houden, ouderenzorg, mobiliteit, verbinding met het dorp
- Broekstreek: leefbaarheid, jeugd met bus
- Dorpenoverleg Midden-Drenthe (kleine kernen): 31 oktober conferentie gehouden, gekeken naar toekomst (dorpenbeleid), de uitkomsten zijn al gedeeld. Bijvoorbeeld duurzaamheid. Vanaf begin meedenken. De inwoners van de kern zijn de omgevingsdeskundigen.

Opbrengst kaartjes

Voorafgaand aan de bijeenkomst hebben we de deelnemers gevraagd op een kaartje aan te geven wat belangrijke thema's of opgaves zijn. De opbrengst hiervan hebben we in de bijeenkomst gerubriceerd onder de volgende thema's.

Leefbaarheid /duurzaamheid

- Een plattelandsgemeente met moderne faciliteiten, naoberschap, goede zorg en vervoer, duurzaam en met een fijn leefbaarheidsklimaat.
- Bevolkingsprofiel (leeftijd, levensfasen etc) bepalen de werkelijkheid van de omgevingsvisie. Vergrijzing, stimulans voor de jeugd om te blijven, stimulans voor nieuwe impulsen. Leefbaarheid is leeftijdsafhankelijk.
- Samen bouwen aan een mooie toekomst. Samen betekent inwoners, welzijnswerk, gemeente. Vrijwilligers bepalen het tempo. Leefbaarheid is een paraplu voor andere onderwerpen.
- Energie coöperatie Broekstreek: Dat we op een duurzame manier een leefbare omgeving creëren waarbij er gestreefd moet worden dat de natuurwaarden behouden blijven. De mobiliteit is belangrijk voor het behoud van de jeugd in de dorpen.
- Leefbaarheid, behoud van de school en voorzieningen voor de jeugd.
- Een leefbare omgeving in de vorm van werk onderwijs, woningaanbod en duurzaamheid samen in harmonie.

- Leefbaarheid voor jong en oud. Economie (niet vervuilende). Mobiliteit: goede wegen. Gezondheid. Ruimtelijke kwaliteit.
- Dorpsbelangen Wijster: Dat jong en oud gezamenlijk (kunnen) zorgen voor een goede leefomgeving wat betreft leefbaarheid, gezondheid en mobiliteit. Leefbaarheid kan wat ons betreft breed uitgelegd worden met duurzaamheid, ruimtelijkheid en economie.
- Een betaalbaar en duurzaam thuis voor onze huurders, met de nodige voorzieningen binnen bereik.
- Huurdersvereniging Samen Sterk: leefbaarheid, duurzaamheid, zorg, veiligheid en leefomgeving, betaalbaarheid van de woningen. Woonruimte voor jong en oud, economie, mobiliteit, gezonde leefomgeving.
- Dorpsbelang Witteveen: duurzaamheid, leefbaarheid, vervoer, zorg.
- AED in de wijken want openbare gebouwen zijn 's avonds en 's nachts dicht.
- Overleg Samenwerkende Ouderenbonden: een ouderenspeeltuin om fit te blijven. Voorbeeld in Nieuw Balinge.
- Gezondheidszorg in stand houden met behulp van E-health.
- Hijker Belangenvereniging Hijbel: behoud en uitbreiding van de natuur in de dorpen.

Aantrekkelijk houden om te wonen door bevorderen schone lucht, bodem en water. Samenhang tussen bewoners behouden en bevorderen.

Ruimtelijke kwaliteit

- Belangenvereniging dorp Westerbork: leefbaarheid, veiligheid, duurzaamheid.
- Woningcorporatie Woonservice: een prettige leefomgeving met voldoende betaalbare duurzame en comfortabele woningen voor onze huurders en woningzoekenden.

Economie/duurzaamheid

- Buurtvereniging Beilervaat: duurzaamheid, economie, leefbaarheid (welzijn).
- Hijbel: Wonen, sociale infrastructuur, verkeersveiligheid, duurzaamheid, dorpszorg.

Duurzaamheid/Mobiliteit

- Plaatselijk belang Broekstreek: door voor duurzaamheid te gaan in onze dorpen en mobiliteit prioriteit te geven, blijven onze dorpen leefbaar.
- Vereniging van dorpsbelang Spier: Dorp moet makkelijk bereikbaar zijn en verbonden met andere dorpen = openbaar vervoer ook voor

schooljeugd. Ondersteuning voor leefbaarheid met makkelijke regelgeving. Geen geluidsoverlast in dorp van de snelweg. Gezondheid – ouderenzorg.

Overig

- Eursinge: Een levenscyclusbestendige gemeente met maximale vrijheid en verantwoordelijkheid voor het individu zonder anderen te schaden. Met nadruk op onderwijs, participatie en zorg.
- Huurdersvereniging Samen Sterk: voldoende betaalbare woonruimte. Een veilige sociale leefomgeving. Duurzaamheid. Versterking sociaal domein, participatie versterking. Geïntegreerde samenleving.
- Welzijnswerk Midden-Drenthe: Inwoners ondersteunen zodat zij zelf zoveel mogelijk eigenaar kunnen zijn van hun eigen woonomgeving.

Agenda

1. Welkom en programma
2. Korte presentatie over Omgevingswet- en visie
3. Workshop: Ambities voor de verschillende thema's
4. Workshop: Uitwerking verschillende thema's (in groepen)
5. Doorrijk naar het vervolgproces
6. Afsluiting

Opbrengst thematafels

In het tweede deel van de bijeenkomst hebben we over drie belangrijke thema's doorgepraat. Dit vond groepsgewijs en per thema plaats. Deze thematafels hebben het volgende opgeleverd.

Gezondheid

Wat is het?

- Gezonde leefomgeving
- Schone lucht, bodem en water
- Gezond bewegen
- Mentale gezondheid (voorkomen burn-outs en eenzaamheid (Het signaleren en voorkomen van eenzaamheid is een kracht van de kleine kernen. Vooral in grotere kernen wordt eenzaamheid minder snel gesignaleerd)
- Ontspanning
- Naoberschap/sociaal: naar elkaar omkijken, zorg voor elkaar (bv telefoonketen)
- Preventie, voorlichting
- Veiligheid (bv donkere fietspaden voorkomen)

Wat zijn aandachtsgebieden?

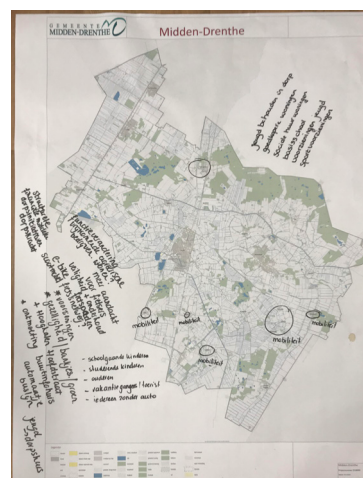
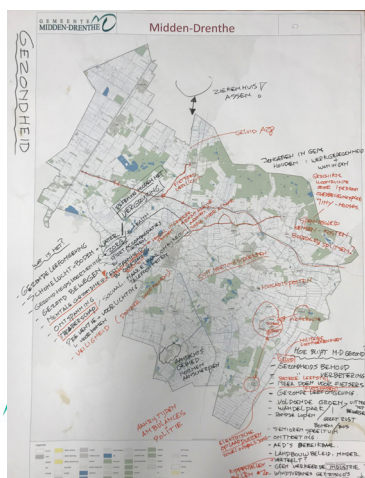
- De ouder wordende bevolking: minder jeugd en veel meer ouderen
- De bereikbaarheid van hulpdiensten en het ziekenhuis in Assen (aanrijtiden ambulances en politie)
- Huisartsposten
- Het ontbreken of verbeteren van diverse fietsverbindingen tussen de kernen
- De ontmoetingsplekken

Hoe blijft Midden-Drenthe gezond?

- Het verbinden van sociale structuren en (faciliteren van) samenwerking tussen de kleine kernen.
- Rekening houden met vergrijzing en toenemende zorgvraag. Goede organisatie van gezondheidsvoorzieningen / gezondheidszorg.
- Stimuleren van een betere leefstijl.
- Een openbare ruimte die uitnodigt tot bewegen: Voldoende groen, wandelpark, rondje lopen, bomen en bos geeft rust, seniorenspeeltuin.
- Meer doen voor fietsers (voorrang voor fietsers, aanleg en onderhoud fietspaden, oplaadpunten e-bikes, voor zowel jong als oud).
- Sociale omgeving / leefbaarheid
- Jongeren in de gemeente houden door voldoende betaalbare woningen en werkgelegenheid (hier zit een spanningsveld tussen woonwensen en kosten, maar bijvoorbeeld tiny houses kunnen een goede overbrugging zijn).
- Ruimte voor ontmoeting (essentieel onderdeel mentale gezondheid)
- Bereikbare AED's
- Strenger landbouwbeleid (kippenstallen, bollenboeren, veeteelt)
- Verminderen van geluidsoverlast (bijvoorbeeld van de A28 en militaire luchtoefeningen)
- Geen verkeerde industrie toestaan
- Rekening houden met gezondheidsrisico's windturbines

Leefbaarheid

- Jeugd behouden in dorp
- Goedkopere woningen / sociale huurwoningen
- Basisschool / voorzieningen jeugd
- Sportvoorzieningen
- Mobiliteit
- Structurele financiële middelen dorpsinitiatieven dorpskracht
- Functieverandering vrijkomende agrarische bedrijven naar wonen
- Meer aandacht voor fietsers: veiligheid, onderhoud fietspaden, fietssnelweg, e-bike, scootmobiel
- Voorzieningen, bankjes, groen, Hooghalen Hoofdstraat
- Ontmoeting: buurtinfoluis, automaat, buslijn, jeugd
- Schoolgaande kinderen, studerende kinderen, vakantiegangers/toerist, iedereen zonder auto

Duurzaamheid

- Energiebesparing
- Alternatieve warmte samen vinden
- Duurzame energieopwekking
- CO2 uitstoot
- Circulair bouwen: materialen gebruiken die hergebruikt kunnen worden
- Aansluiten bij N-NL Waterstof economie
- Aandacht voor ondergrond, juist ook bij zonneparken
- 2050 Woonservice CO2neutraal
- Broekstreek e-neutraal in 2029
- Redelijkheid: niet alleen eisen stellen (bv bij 100 jaar oude boerderij)
- Besparen op woonlasten
- Opbrengsten in samenleving houden. Omgeving laten profiteren
- Woongenot: jezelf warm houden op een veilige manier
- Zo lang mogelijk in dorpjes blijven wonen: glasvezel. Dorpskracht. Sociaal
- Bewustwording / voorlichting
- Samen doen en lokaal doen
- Coöperatief en gedragen. De schaal is Midden-Drenthe
- Flexibiliteit van gemeente. Open staan voor nieuwe initiatieven uit de samenleving / meedenken. Maatwerk
- Denken vanuit 3-eenheid sociaal-ecologisch-economisch. Bv sociale waarde van Witteveen

- Visie gemeente op e-transitie met lokale component, afweging zon op dak als eerste, dan pas op land. En op welk land dan?
- Zonneparken
- In Witteveen geen windmolens
- Zon op agrarische daken
- Asbest eraf, zonnepaneel erop, met samenleving
- Verstening dorpen tegengaan.
- Duurzame bestrijding eikenprocessierups + uitleg aan kinderen
- Ruimtes, holletjes voor vogels en insecten, bijenkasten, bloemen
- Aansluitvoorziening duurzame energie of aan de slag met accu's
- Water met z'n allen langer vasthouden door wateropvang en regenwater voor beregenen
- Innovaties samen mogelijk maken
- Agrariërs helpen om anders / duurzamer te produceren: lokaler en sluiten kringlopen. Coöperatief. Subsidie
- Ervaringen delen, kennis delen, subsidies weten te vinden
- Zwerfvuilactie met schooljeugd: bewust maken, schoon houden
- Groene belevingstuin op meer plekken
- Gedragservaring: faciliteren van fundamentele verandering
- Behoud moestuinen
- Ecologisch, biologisch, lokale producten. Gemeentebreed, samen oppakken. Naar een markt met lokale producten.

3 Werkbijeenkomst OSO (17 april 2019)

Op 17 april is tijdens een werkbijeenkomst van het Overleg Samenwerkende Ouderenorganisaties (OSO) in de Karspelhof gevraagd wat senioren belangrijk vinden voor de toekomst van Midden-Drenthe. Er waren circa 35 senioren aanwezig.

Leefbaarheid / voorzieningen / wonen

- Behoud gemeentelokketten en zwembaden in de grote kernen
- Goede bereikbaarheid
- In het algemeen prettig en veilig wonen. Weinig criminaliteit
- Realiseren van kleinere woningen met leefprogramma op de begane grond. Koop en huur. In alle kernen belangrijk
- Kangoeroewoningen in kleine kernen
- Knelpunt: kloof tussen koopwoning en sociale huur. Ouderen die willen gaan huren hebben soms een te hoog inkomen waardoor zij niet in aanmerking komen voor een sociale huurwoning van de woningcorporatie. Alternatieven zijn er nauwelijks
- Voorzieningen centreren
- Naoberschap (maar staat onder druk door toenemende individualisering van de samenleving)
- Plekken om elkaar te ontmoeten (binnen en buiten)

Openbare ruimte / vervoer / mobiliteit

- Openbare toiletten
- Zorgen voor voldoende bankjes (ook bij speeltuinen) en prullenbakken
- Goed onderhouden, brede(re) fiets en wandelpaden (ivm rollators/scootmobiel)
- Geen reclameborden op de stoepen die de doorgang belemmeren
- Gedeelde zones (shared space) goed aangeven
- Zorgen voor voldoende zebrapaden en oversteekplaatsen
- Openbaar vervoer in kleine kernen
- Buurtbus is belangrijk
- Bushaltes moeten goed toegankelijk zijn
- Aanwezigheid van bomen en groen
- Zorg voor voldoende parkeerruimte / stoepen bij seniorencomplexen

Duurzaamheid

- Sommige ouderen zijn er niet mee bezig: investering verdien ik niet meer terug of: ik heb weinig geld en kan mijn kinderen niet met schulden achterlaten
- Sommige ouderen juist wel: goede wereld achter laten voor kinderen
- Er zijn duurzame, levensloopbestendige woningen nodig. Bestaande woningen moeten worden geïsoleerd
- Financieel lastig, zonder subsidie werkt het vaak niet
- Duidelijkheid scheppen over wat “goed is om te doen” qua verduurzaming van de woning en over financiering daarvan
- Afval scheiden soms lastig. Vooral bij appartementen weinig mogelijkheden
- Zonnepanelen: kijk eerst naar mogelijkheden op daken (kansen bij boerderijen)
- Windmolens: sommigen zijn voor, anderen niet. Door een aantal is ook aangegeven dat ze liever kleine windmolens zien dan grote
- Straatverlichting verduurzamen: LED verlichting of slim verlichten. Niet alles hoeft altijd fel verlicht te worden

4 Straatinterviews en enquête (maart-april 2019)

Via straatinterviews en een online enquête is aan inwoners gevraagd mee te denken over de toekomst van de gemeente.

In totaal hebben ongeveer 500 mensen de enquête ingevuld.

De enquête bestond uit 7 vragen:

- 1 Wat is voor u het meest kenmerkende beeld van Midden-Drenthe?

Bijvoorbeeld: natuur/naoberschap/centrale ligging/
platteland/anders
- 2 Wat vindt u het mooiste aan Midden-Drenthe/ aan uw eigen buurt?

- 3 Wat zou u anders willen in Midden-Drenthe/ in uw eigen buurt?
- 4 Wat mag voor u niet ontbreken in de toekomst in Midden-Drenthe / in uw eigen buurt?

5. Waar denkt u aan bij de term “duurzaamheid”?
6. Wat kunnen we met elkaar doen om Midden-Drenthe duurzamer te maken?
7. Wat kunt u zelf doen op het gebied van duurzaamheid?

Hierna worden, na wat algemene informatie over de respondenten, de antwoorden per vraag weergegeven. Vervolgens worden de uitkomsten per kern of cluster van kernen in beeld gebracht.

Gemeente	Aantal personen
Beilen	134
Westerbork	110
Smilde	86
Bovensmilde	20
Wijster	14
Ziggelte	14
Hooghalen	13
Witteveen	12
Elp	11
Hoogersmilde	11
Spier	10
Nieuw-Balinge	9
Oranje	8
geen gegevens	7
Hijken	7
Orvelte	5
Drijber	4
Garminge	3
Mantinge	3
Hijkersmilde	2
Balinge	1
Beilervaat	1
Bruntinge	1
Holthe	1

Woonvorm	Percentage
Gehuwd / samenwonend zonder thuiswonende kind(eren)	46%
Gehuwd / samenwonend, met thuiswonende kind(eren)	30%
Eenoudergezin met thuiswonende kind(eren)	3%
Eenpersoonshuishouden	11%
Inwonend bij ouder(s)/verzorger(s)	5%
Anders / geen gegevens	5%

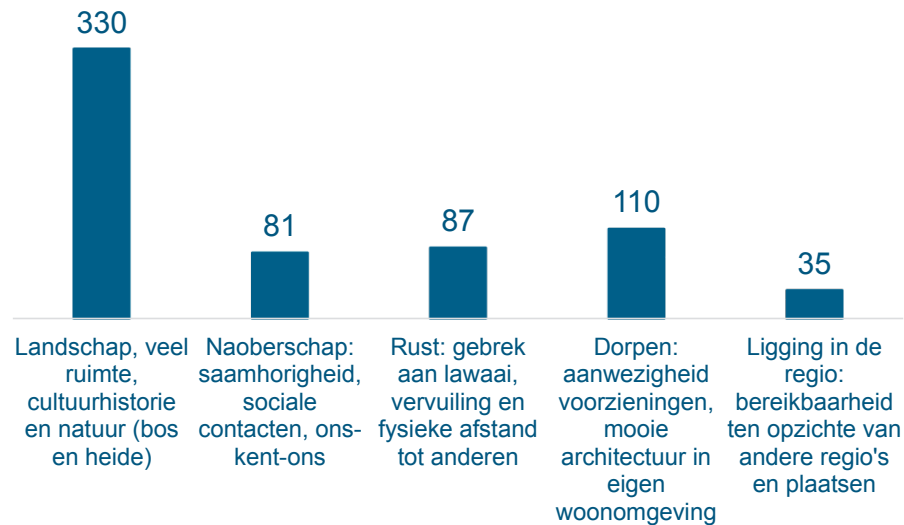
Leeftijdsgroep	Aantal respondenten
< 18 jaar	15
18 - 29 jaar	30
30 - 39 jaar	54
40 - 49 jaar	64
50 - 59 jaar	105
60 - 69 jaar	100
70 - 79 jaar	83
> 80 jaar	21
Geen gegevens	15

De inwoners van Midden-Drenthe zien de gemeente als een rustige, groene gemeente met veel natuur, landelijk gelegen dorpen en landschappelijke waarden.

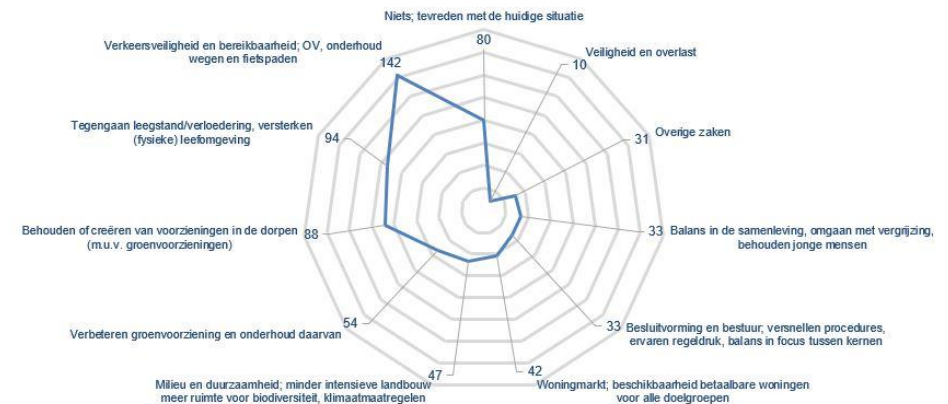
2. Wat vindt u het mooiste aan Midden-Drenthe/ aan uw eigen buurt?

De grafiek maakt duidelijk dat de inwoners van Midden-Drenthe het landschap, de ruimte, de cultuurhistorie en de natuur het meest waarderen aan hun omgeving.

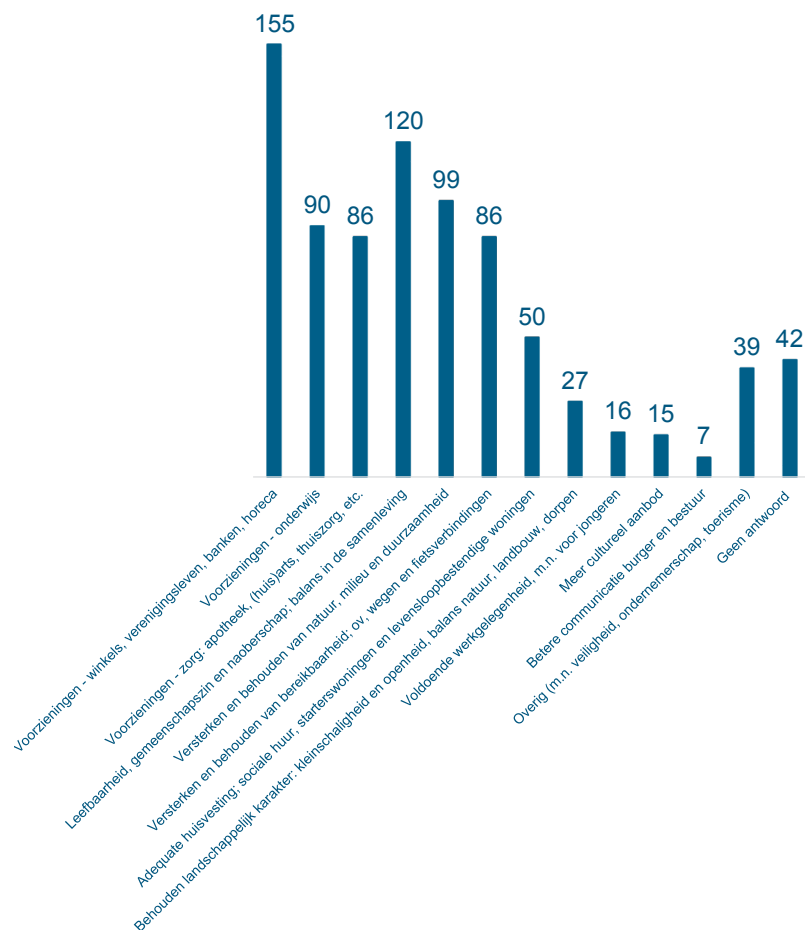

3. Wat zou u anders willen in Midden-Drenthe/ in uw eigen buurt?

Het onderwerp dat het vaakst is genoemd en wat inwoners dus graag anders zien in Midden-Drenthe/in hun eigen buurt, is de verkeersveiligheid en bereikbaarheid. Verder zijn het tegengaan van leegstand, de verloedering en het behoud van voorzieningen veel genoemd.

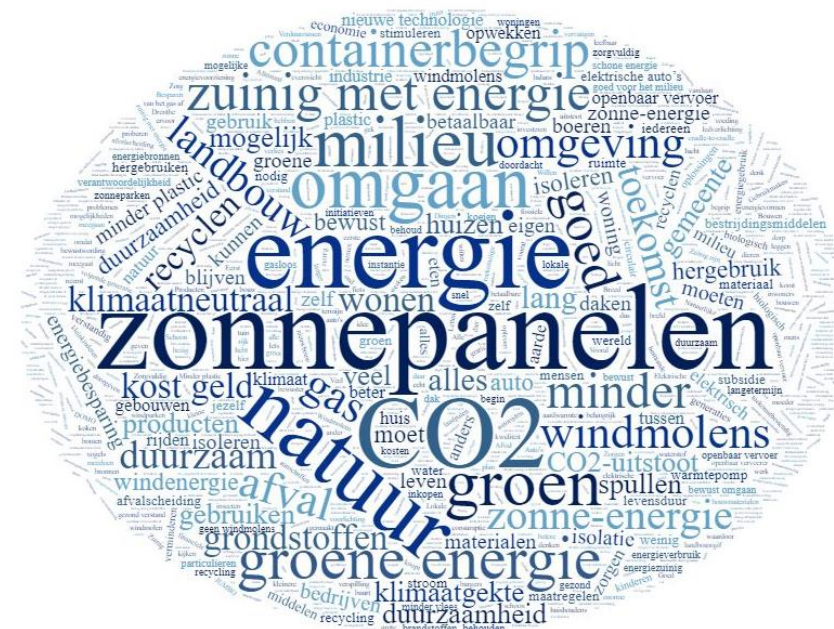

De aanwezigheid van voorzieningen is het vaakst genoemd door de respondenten als het gaat om de toekomst van Midden-Drenthe.

5. Waar denkt u aan bij de term “duurzaamheid”?

De onderstaande woordwolk laat zien welke woorden het meest genoemd zijn door de respondenten. Hoe groter het woord, hoe vaker genoemd.

7. Wat kunt u zelf doen op het gebied van duurzaamheid?

Beschrijving resultaten per dorp

Beilen (incl. Beilervaart, Holthe, Klatering, Smalbroek)

Aantal ingevulde enquêtes: 135

Respondenten uit Beilen en omgeving geven aan het meest tevreden te zijn met de natuur, de rust en de goede bereikbaarheid van de kern. In de enquête heeft men aangegeven dat de fietsinfrastructuur binnen- en buiten de bebouwde kom om meer onderhoud en vernieuwing vraagt en men benoemt hier vaak specifiek het fietspad aan de Esweg. De respondenten uit Beilen vragen om meer activiteiten voor de jeugd en ook om meer speeltuinen in de dorpskern. Men geeft aan dat het centrum van Beilen weinig sfeer kent en niet uitnodigt om te winkelen. De respondenten maken zich zorgen over het afnemende aantal winkels. Men geeft aan dat de gemeente meer aandacht moet besteden aan het onderhouden van de gemeentelijke groenvoorzieningen. De respondenten geven aan dat er vraag is naar starterswoningen en woningen voor senioren.

Op het gebied van klimaatmaatregelen zijn de respondenten uit Beilen relatief open-minded en al actief bezig. Weinig alternatieven stuiten tegen fel verzet. Voor het aanleggen van windmolen zijn wel relatief veel tegenstanders, vanwege de horizonvervuiling. Over het aanleggen van zonneparken zijn de respondenten verdeeld. De groep voor- en tegenstanders is ongeveer even groot. Aan overige maatregelen staan de Beilenaren positief tegenover het aanleggen van een groene tuin en het scheiden van afval. Over elektrisch rijden zijn de respondenten uit Beilen verdeeld. Een gedeelte vindt dat elektrisch rijden een schijnmaatregel is omdat de elektriciteit nog steeds in conventionele centrales wordt opgewekt, een ander deel vindt de investering nu nog te groot en een ander deel is positief over het investeren in elektrisch rijden, maar geeft aan dat de infrastructuur (nog) niet optimaal is.

Westerbork

Aantal ingevulde enquêtes: 109

In Westerbork is men positief over de aanwezigheid van de natuur, de rustige leefomgeving, het naoberschap van de gemeenschap en de cultuurhistorie van het dorp. Men geeft aan dat de hoge snelheid en de hoeveelheid verkeer door de kern zorgt voor verkeersonveilige situaties. Hierbij valt op dat een gedeelte van de respondenten aangeeft graag meer aandacht te schenken aan de Brink in het dorp en de verkeerssituatie die hier nu speelt nader onder de loep te nemen. Men vraagt om meer activiteiten voor de jeugd. De gemeente zou moeten investeren in meer starters- en seniorenwoningen. Ook wordt er vaak aangegeven dat het onderhoud aan de bestrating aandacht vereist. De respondenten uit Westerbork zien in de toekomst graag ook een verbetering van de openbaarvervoerbindingen en het behouden van alle belangrijke basisvoorzieningen in het dorp. De respondenten uit Westerbork zijn niet fel tegen een bepaalde vorm van klimaatmaatregelen. Windmolens stuiten op licht verzet, maar zonnevelden worden als goede klimaatoplossing gezien. Verder staan de respondenten uit Westerbork positief tegenover het scheiden van afval en het verduurzamen van de woning indien de gemeente hiervoor financiële middelen beschikbaar stelt.

Smilde & Hijkersmilde

Aantal ingevulde enquêtes: 89

In Smilde en Hijkersmilde is men vooral tevreden over de aanwezigheid van de natuur, de rust, het landelijk woongenot en het sterke naoberschap. In de enquête wordt aangegeven dat er in Smilde en Hijkersmilde behoefte bestaat aan het verbeteren van de openbaarvervoerbindingen en het verbeteren van de verkeersveiligheid. Men maakt zich zorgen over de afname van de gemeenschapszin en vraagt de gemeente om met name meer voorzieningen voor de jeugd te faciliteren (zoals uitgaansgelegenheden), meer te investeren in speeltuinen en aandacht te schenken aan het oprichten van een buurthuis of een gemeenschapsvoorziening zoals een bibliotheek. De respondenten uit Smilde en Hijkersmilde maken zich zorgen over het afnemen van het voorzieningenniveau en het aantal winkels en vragen hiervoor aandacht van de gemeente.

Qua klimaatmaatregelen sluit geen maatregel op enorme weerstand. Voor het situeren van windmolens en zonneparken is er maar lichte weerstand vanuit de bevolking. De meerderheid van de respondenten geeft aan positief tegenover deze ontwikkelingen te staan. Het situeren van zonnepanelen en het isoleren of verbouwen van de eigen woning wordt als meest positieve / effectieve maatregel gezien. Men staat ook positief tegenover het aanplanten van beplanting in de eigen tuin, het aanbrengen van een regenton en het scheiden van afval.

Bovensmilde

Aantal ingevulde enquêtes: 20

In Bovensmilde ziet men de natuur en het naoberschap als belangrijke positieve kenmerken van het dorp. In de enquête wordt aangegeven dat er in Bovensmilde behoefte bestaat aan het verbeteren van de verkeersveiligheid en het aanleggen van meer groenvoorzieningen in het dorp. Het beheer van bestrating en het onderhouden van groen vereist volgens de Bovensmilders meer aandacht van de gemeente. De respondenten uit het dorp geven aan dat het dorpse karakter moet worden beschermd. Qua voorzieningen wordt er aangegeven dat er een supermarkt moet terugkomen in het dorp.

Op het gebied van klimaatmaatregelen valt op dat veel mensen al goed op weg zijn en zelf al maatregelen hebben genomen. Een gedeelte geeft aan wel maatregelen te willen nemen, maar dit niet te kunnen, omdat ze in een huurhuis zitten en de verhuurder niet meewerkt. Op het gebied van windenergie is er veel tegenstand. Men ziet liever dat er windmolens op zee worden gebouwd of dat windmolens kleinschalig worden gerealiseerd. Men staat positief tegenover zonneparken, het realiseren van zonnepanelen op hun eigen dak en het isoleren van het eigen huis.

Nieuw Balinge en de Broekstreek

Aantal ingevulde enquêtes: 17

De respondenten uit Nieuw Balinge en de Broekstreek zijn positief over de natuur en het naoberschap in de dorpskernen. Ook de cultuurhistorie van de dorpskernen wordt als positief element beschouwd. De respondenten geven aan dat ze ontevreden zijn over de verkeersveiligheid, waaronder de verlichting van de smalle wegen en de snelheid van het wegverkeer. Men geeft aan dat het belangrijk is de natuur te behouden en te versterken en in te zetten op het stimuleren van de lokale ondernemers en het stimuleren van activiteiten voor jongeren.

Qua klimaatmaatregelen staat men positief tegenover het isoleren van de eigen woning en het aanleggen van zonnepanelen op het eigen dak. Er is verdeeldheid over het aanleggen van zonneparken en men is tegen de aanleg van windmolens. Men staat positief tegenover het investeren in mestverwerkingscentrales.

Wijster

Aantal ingevulde enquêtes: 14

De respondenten uit Wijster zijn positief over de natuur en de rustige leefomgeving. De respondenten uit Wijster geven aan dat zij graag een OV-verbinding (terug) willen hebben, omdat ze het dorp nu niet goed bereikbaar vinden. Ook vragen ze om meer levendigheid in het dorp zelf, door middel van meer maatschappelijke voorzieningen. Men geeft aan dat er meer aandacht moet komen voor het versterken van het landschapskarakter van het dorp, bijvoorbeeld door het toevoegen van houtwallen of het inpassen van begroeiing en wilde bloemen in het landschap.

Zwiggelte

Aantal ingevulde enquêtes: 14

De respondenten uit Zwiggelte geven aan dat de natuur en het naoberschap belangrijke positieve elementen van het dorp zijn. Men maakt zich in Zwiggelte zorgen om de verkeersveiligheid. Ook geeft men aan dat er weinig voorzieningen zijn voor de jeugd. De telefoon- en internetverbindingen zijn slecht en dit zorgt bij sommigen voor een onveilig gevoel. Ook geeft men aan dat de mogelijkheden voor agricultuur moeten worden verruimd. De respondenten uit Zwiggelte staan positief tegenover klimaatmaatregelen. Men geeft aan dat het plaatsen van windmolens prima is. Het plaatsen van zonnenvelden stuit op meer verzet. De respondenten geven aan dat het verduurzamen van de eigen woning, het plaatsen van zonnepanelen en het aanleggen van groenere tuinen goede klimaatmaatregelen zijn.

Hooghalen

Aantal ingevulde enquêtes: 13

De respondenten uit Hooghalen geven aan dat ze de natuur en het naoberschap in hun dorp belangrijk vinden. Over het algemeen is men tevreden over het dorp en heeft men weinig op- of aanmerkingen. Men geeft aan dat ze in de toekomst graag een goede openbaarvervoerverbinding zien en meer huisvesting voor jongeren en starters. Qua klimaatmaatregelen is men positief gestemd over het isoleren van de eigen woning en het aanleggen van zonnepanelen op de eigen woning. Men geeft aan tegen het aanleggen van zonneparken te zijn. Over het aanleggen van windmolens is men verdeeld. Ook het aanleggen van een groenere tuin ziet men als goede klimaatoplossing. Men is tegen het aanleggen van mestvergistingscentrales.

Witteveen

Aantal ingevulde enquêtes: 12

De respondenten uit Witteveen zijn tevreden over de rust en de natuur en het kleinschalige karakter van het dorp. Zij zijn ook tevreden over het naoberschap in het dorp. Men geeft aan dat de gemeente meer aandacht moet besteden aan de openbaarvervoersverbindingen in het dorp en ze willen graag dat kleine ondernemers meer de kans krijgen zich in de dorpskern te ontplooiën. De respondenten uit Witteveen zijn ten aanzien van klimaatmaatregelen negatief over het plaatsen van zonneweiden en windmolens. Het verduurzamen van de woning, het plaatsen van zonnepanelen en het aanleggen van een groene tuin zijn volgens de respondenten uit Witteveen goede klimaatmaatregelen.

Hoogersmilde

Aantal ingevulde enquêtes: 11

In Hoogersmilde is men vooral positief over de natuur, de rust en het sterke naoberschap. Over het algemeen is men positief over de kern en ziet men weinig aandachts- of verbeterpunten. Men maakt zich zorgen over het afnemen van het aantal activiteiten en voorzieningen in- en rondom de kern. Men geeft aan (sport)verenigingen in het dorp te missen en ook het creëren van een veilige fietsroute naast de Beilervaart vraagt om aandacht.

Qua klimaatmaatregelen zijn de respondenten uit Hoogersmilde fel uitgesproken tegen het aanleggen van zonneparken. Zonnepanelen op daken vindt men overigens geen probleem. Elektrisch rijden wordt door de mensen die dit aangaven niet als goede oplossing gezien. Men is voor het aanleggen van windmolens zolang deze kleinschalig zijn en rekening houdend met het landschap worden ingepast.

Zuidveld en Elp

Aantal ingevulde enquêtes: 11

De respondenten uit Zuidveld en Elp geven aan dat de natuur en het naoberschap en de cultuurhistorie van hun dorp belangrijke elementen voor hen zijn. Men geeft aan graag meer straatverlichting te willen en de respondenten geven aan dat het behouden van voorzieningen belangrijk is.

Op het gebied van klimaatmaatregelen vinden de respondenten uit Zuidveld en Elp zonnepanelen een goed idee. Ook het aanleggen van zonneparken stuit niet op kritiek. Wel is er kritiek op het gebied van het aanleggen van windmolens. Ook de circulariteit in de landbouw versterken, bijvoorbeeld door mestvergiftiging, valt bij de respondenten uit Elp en Zuidveld in goede aarde.

Spier

Aantal ingevulde enquêtes: 10

De respondenten uit Spier zijn vooral tevreden over de natuur en de rustige leefomgeving. De respondenten uit Spier zijn over het algemeen zeer tevreden over hun woonomgeving en hebben weinig tot geen op- of aanmerkingen. Wel is er aangegeven dat er sprake is van onveilige verkeerssituaties in het dorp en ze zich zorgen maken over de nabijheid van belangrijke primaire voorzieningen.

De respondenten uit Spier geven aan dat ze qua klimaatmaatregelen vooral het isoleren of verbouwen aan het eigen huis en het aanleggen van een groenere tuin met wateropvang als goede oplossingen zien. Op het gebied van windmolens zijn de respondenten voor, indien ruimtelijk goed ingepast en men is tegen zonnevelden.

Oranje

Aantal ingevulde enquêtes: 8

De respondenten uit Oranje geven aan tevreden te zijn over de natuur in de leefomgeving. De respondenten geven aan dat ze zich zorgen maken over de snelheid en intensiteit van het wegverkeer. Ook vragen ze om meer activiteiten in het dorp zelf.

Qua klimaatmaatregelen is er geen eenduidigheid over welke maatregelen de voorkeur hebben. Men geeft aan bereid te zijn om te investeren in zonnepanelen.

Hijken

Aantal ingevulde enquêtes: 7

De respondenten uit Hijken geven aan dat de natuur en het naoberschap de meest positieve punten van de dorpen zijn. Over het algemeen is men tevreden over het dorp en heeft men weinig op- of aanmerkingen. Wel geeft men aan dat mobiliteit, goed internet en de nabijheid van voorzieningen aandachtspunten zijn voor de gemeente. Qua klimaatmaatregelen zijn de respondenten uit Hijken iets minder uitgesproken. Men geeft aan positief tegenover het isoleren van het eigen huis en het aanleggen van zonnepanelen te staan, evenals het scheiden van afval. Andere klimaatmaatregelen worden niet geopperd.

Orvelte

Aantal ingevulde enquêtes: 5

De respondenten uit Orvelte geven aan dat de natuur een belangrijk positief punt voor hen is. Over het algemeen zijn de respondenten uit Orvelte positief over hun leefomgeving en hebben ze weinig op- of aanmerkingen. De respondenten uit Orvelte zijn tegen het aanleggen van zonnenvelden, maar wel voor het stimuleren van zonnepanelen op daken. Ook is men uitgesproken voorstander van het aanleggen van mestvergistingscentrales.

Drijber

Aantal ingevulde enquêtes: 4

De respondenten uit Drijber geven aan tevreden te zijn met de natuur en de rust en het naoberschap. Men geeft aan dat de leefbaarheid van jongeren onder druk staat en dat men last heeft van de industrie en intensieve landbouw.

Op het gebied van klimaatmaatregelen ontstaat er geen duidelijk beeld wat de respondenten uit Drijber willen.

5 Toekomstdag (26 juni 2019)

Deze dag liet de gemeente zien wat de opbrengst was van de straatinterviews, de verschillende bijeenkomsten en online enquête over de toekomst van Midden-Drenthe. De gemeente heeft inwoners in de afgelopen maanden op heel uiteenlopende thema's bevraagd zoals duurzaamheid, veiligheid, gezondheid en natuur.

Tijdens de Toekomstdag waren er op het plein vóór het gemeentehuis volop leuke activiteiten zoals eigen smoothie fietsen. Ook waren er verschillende sportdemonstraties. Kinderen konden zich uitleven op het springkussen of bij de knutselworkshop.

5.1. Jongerendebat

Het jongerendebat was de start van de Toekomstdag die de gemeente op woensdag 26 juni organiseerde. Tijdens de Toekomstdag Midden-Drenthe gingen 29 leerlingen van het Dr. Nassaucollege (Mavo 3) uit Beilen met elkaar in debat over de toekomst van Midden-Drenthe. Het debat leverde verfrissende inzichten op, die de gemeente gebruikt bij het maken van de omgevingsvisie.

Burgemeester Mieke Damsma heette de leerlingen van harte welkom: “Jongeren hebben de toekomst. Mooi om juist met jongeren in debat te gaan over de toekomst”. Onderwerpen die aan de orde kwamen waren (uitgaans-/sport-)voorzieningen in de gemeente, gezonde voeding in kantines, veiligheid op straat, openbaar vervoer en energie. Wethouder Erjen Derks: “Goed om te zien dat jongeren zich betrokken voelen bij de gemeente en laten horen wat zij belangrijk vinden voor Midden-Drenthe in de komende 10 tot 15 jaar”.

Foto: Norma

Debatleider: Yvonne van der Weerd, CMO STAMM

Verslag: Lisette Trinks, CMO STAMM

Quotes

“Straatverlichting langs de fietspaden in buitendorpen ontbreekt en dat is best een beetje eng”

“Het landschap in onze gemeente is veel te mooi dus het is zonde om windmolens in de natuur te zetten”

“Van Hijken naar Beilen is een vervelend fietspad, het is te krap, je kunt niet naast elkaar fietsen als er een tegenligger komt. En er is een hele scherpe bocht”

“Bustijden sluiten niet goed aan bij schooltijden”

“Ik vind het mooi als ik op de fiets naar mijn oma kan”

“Ik ga later ergens wonen waar ik kan werken”

“Het is jammer dat er geen discotheek is”

“Er kan energie opgewekt worden door zonnepanelen op daken te plaatsen van bijvoorbeeld boerderijen of flats”

“Ik blijf hier wonen want ik blijf graag bij mijn familie”

“Er is hier genoeg werk in de buurt, bijvoorbeeld in de horeca”

Samenvatting

Vraag: Wat vind je leuk/heel goed aan wonen in Midden-Drenthe?

Deze vraag konden de leerlingen beantwoorden door hun antwoorden op briefjes te schrijven en op de sticky walls te plakken.

Sticky wall 1: WAT GAAT GOED?

De antwoorden kunnen onderverdeeld worden in de volgende categorieën:

- Rustig en veilig
- Natuur/landschap
- Vrijheid
- Goed onderwijs
- Voldoende winkels
- Goede verbindingen
- (Sport) activiteiten

Sticky wall 2: WAT KAN BETER?

De antwoorden kunnen onderverdeeld worden in de volgende categorieën:

- Meer activiteiten en feestjes voor onze leeftijd
- Meer winkels voor jongeren
- Te weinig prullenbakken
- Te weinig verlichting op straat
- Meer grasmaaien
- Meer uitgaansplekken
- Mac Donalds
- Alcohol regels veranderen

Tijdens het debat zijn diverse stellingen aan bod geweest waar de leerlingen op mochten reageren.

Stelling: Ik mis geen enkele voorziening in mijn gemeente
Twee jongens zeggen: alles is aanwezig en missen niks.
De rest van de groep mist:

- Uitgaansplekken: discotheek
- prullenbakken langs de weg, of vangnetten zodat er minder afval is
- goede voetbalgelegenheden (goede grasvelden)

Vraag: Zijn er voldoende sportgelegenheden in de gemeente?

De meerderheid vindt dat er voldoende sportmogelijkheden zijn.

Enkele suggesties:

- kwaliteit van de voetbalvelden is niet goed
- paardenwedstrijden ontbreken
- voor bepaalde sporten moet je verder rijden, zoals hockey

Vraag: 3 uur per week sporten is dat nodig?

Meerderheid vindt dat nodig, want het is gezond

Aantal kinderen vindt dat je dat zelf moet weten.

Vraag: Moet de school gezonde voeding verkopen?

Nee: want je mag zelf weten wat je eet (meerderheid)

Ja: het mag wel gezond zijn, er is nu niks te koop op school (minderheid)

Vraag: Geeft de omgeving voldoende ruimte voor hardlopen en fietsen?

Iedereen is het hiermee eens.

Stelling: Ik ben niet bang om 's avonds in het donker naar huis te fietsen na het sporten.

Eens: de meesten vinden dit niet eng

Oneens: een aantal wel. Straatverlichting langs de fietspaden in buitendorpen ontbreken en dat is best een beetje eng.

Stelling: Ik heb voor deze school gekozen omdat hij dicht in de buurt is

Eens: dat is makkelijk (Minderheid)

Oneens: want de andere school sprak me niet aan en deze school is kleiner en dan kent bijna iedereen elkaar. Ik hoorde goede verhalen van anderen.

Stelling: Het landschap mag gebruikt worden voor zonnepanelenparken en windmolens

JA:

NEE: iedereen zegt nee

Waarom niet: het landschap is veel te mooi en het is zonde om zonnepanelenparken en windmolens in de natuur te zetten.

Vraag: Wat is een andere manier om energie op te wekken?

Daken van stallen van boeren gebruiken

Daken van flats

Op het water

Op daken daar is iedereen het mee eens.

Stelling: Ik kom gemakkelijk op de fiets op plekken waar ik wil zijn.

EENS: Veel leerlingen zijn het hiermee eens (veel goede brede fietspaden).

ONEENS: Er zijn smalle fietspaden, met name van Hijken naar Beilen is een vervelend fietspad, het is te krap, je kunt niet naast elkaar fietsen als er een tegenligger komt. En er is een hele scherpe bocht.

Stelling: Ik kom gemakkelijk met het OV op plekken waar ik wil zijn.

EENS: iedereen vindt het prima

Suggesties voor verbetering OV:

Bustijden beter laten aansluiten bij schooltijden en in de avonden.

Stelling: Ik zou zelf meer willen bepalen / organiseren in mijn dorp.

Ja: 4 dames willen wel wat meer bepalen. De ouderen weten niet zo goed wat wij zouden willen doen. Dus daar wil ik wel over meedenken of mening geven via een enquête.

Nee: de rest heeft hier geen behoefte aan.

Stelling: Ik ga het liefst wonen in het dorp waar mijn familie woont/waar ik ben opgegroeid.

Ja: Ik blijf graag bij mijn familie, ik vind het mooi als ik op de fiets naar mijn oma kan, het is hier gezellig (minderheid)

Nee: familie woont al niet in de buurt, ik ga later zelf bepalen waar ik ga wonen, ergens waar ik goed werk kan

vinden, ik wil wel in de omgeving wonen, want ik vind het hier mooi. Ergens wonen met meer voorzieningen. Ik ga later ergens wonen waar ik kan werken. Het is hier plattenland en er is hier niks te doen.

Stelling: Alcoholverbod voor jongeren onder de 18 jaar zou opgeheven moeten worden.

Ja: meerderheid. Nu veel indrinken thuis.

NEE: er gebeuren heel veel ongelukken mee, dus het is wel goed.

Stelling: Ik wil heel graag een Mac Donalds
Iedereen mee eens

Stelling: Ik kan best zelf mijn rommel meenemen naar huis dus er zijn geen prullenbakken nodig.

Twee zijn het hiermee eens, de rest oneens.

Waarom niet? Het is irritant als je de hele reis naar huis afval in je hand moet houden. Ze moeten het afval ergens anders kunnen weggooiën zodat hun ouders het niet zien.

Stelling: Ik vind het normaal dat de gemeenschap betaalt voor de rommel.

Ja: bijna iedereen, op 2 na, daar betalen mijn ouders toch gewoon belasting voor. Deze zeggen het is je eigen verantwoordelijkheid.

Stelling: Ik kan hier in de buurt wel werk vinden over tien jaar.

Ja: er is genoeg werk. Bijvoorbeeld in de horeca en in de bloemen.

Nee: Grote bedrijven zitten in het midden en Westen van het land.

Afsluiting

Leerlingen mogen sticker plakken bij wat ze het belangrijkste vinden waar iets aan moet gebeuren.

Prioriteit:

1. Meer activiteiten voor de jeugd (o.a. uitgaan)
2. Mac Donalds
3. Grasmaaien

Vraag aan burgemeester: wat gaat er gebeuren met wat er is gezegd/bedacht vanmiddag?

Jullie input wordt meegenomen in de omgevingsvisie. Als we klaar zijn met de visie willen we dat aan jullie laten zien of we goed geluisterd hebben. Een aantal zaken die vanmiddag genoemd zijn, kunnen we zeker iets mee. Een aantal andere zaken (discotheek, Mac Donalds) hebben wij als gemeente niet veel invloed op, is afhankelijk van ondernemers.

De burgemeester bedankt de jongeren voor hun positieve bijdrage!

Verfrissende inzichten jongeren over toekomst Midden-Drenthe

26 juni 2019 om 18:14 uur

Een aantal leerlingen van het Dr. Nassaucollege uit Beilen is woensdag met elkaar in debat gegaan over de toekomst van Midden-Drenthe. Dat leverde verfrissende inzichten op.

De gemeente gebruikt die inbreng bij het maken van de omgevingsvisie. Burgemeester Mieke Damsma heette de leerlingen welkom bij het debat. "Jongeren hebben de toekomst. Mooi om juist met jongeren in debat te gaan over die toekomst".

Onderwerpen die aan de orde kwamen waren uitgaans- en sportvoorzieningen in de gemeente, gezonde voeding in kantines, veiligheid op straat, openbaar vervoer en energie. Wethouder Erjen Derks: "Goed om te zien dat jongeren zich betrokken voelen bij de gemeente en laten horen wat zij belangrijk vinden voor Midden-Drenthe in de komende 10 tot 15 jaar."

Omgevingsvisie

Ook tijdens de Toekomstdag konden mensen nog meedenken en meepraten over de Midden-Drentse toekomst. Alle verzamelde informatie gaat de gemeente verwerken in de omgevingsvisie voor Midden-Drenthe.

Activiteiten

Tijdens de Toekomstdag waren er op het plein vóór het gemeentehuis volop leuke activiteiten, zoals eigen smoothie fietsen en verschillende sportdemonstraties. Kinderen konden zich uitleven op het springkussen of bij de knutselworkshop.

Bron: <https://dekrantvanmiddendrenthe.nl/artikel/1028828/verfrissende-inzichten-jongeren-over-toekomst-midden-drenthe.html>

bron: <https://www.dvhn.nl/drenthe/midden-drenthe/Verfrissende-inzichten-over-toekomst-Midden-Drenthe-24590050.html>

Verfrissende inzichten over toekomst Midden-Drenthe

26 juni • 26 juni • Midden-Drenthe

Het jongerendebat. Foto: Gemeente Midden-Groningen

Direct dit artikel delen:

Inwoners van de gemeente Midden-Drenthe worden zoveel mogelijk betrokken bij het maken van toekomstplannen.

Tijdens de Toekomstdag Midden-Drenthe, woensdag in het gemeentehuis in Beilen, kon iedereen zijn mening geven over de hoofdthema's die uiteindelijk moeten leiden tot een nieuwe Omgevingsvisie.

Eerder hebben 250 inwoners online hun visie op hun gemeente gegeven en 250 anderen deden dat tijdens straatinterviews. Dat leidde tot vier hoofdthema's die voor inwoners belangrijk zijn: rust en natuur, gezondheid, leefbaarheid en duurzaamheid.

Sessies

Die thema's werden tijdens de Toekomstdag verder uitgediept door inwoners die naar het gemeentehuis waren gekomen om zich te laten informeren en mee te denken aan het hand van deelthema's. De sessies begonnen om 15.30 uur en al snel vulde de hal van het gemeentehuis zich met belangstellenden die in gesprek gingen met medewerkers van de gemeente.

Jeugddebate

De middag begon overigens met een jeugddebate door leerlingen van een 3 mavo-klas van het Dr. Nassau College. Burgemeester Mieke Damsma was na afloop enthousiast over de bijdragen van de leerlingen. 'Ze konden reageren op stellingen en deden allemaal goed mee. Een beleidsmedewerker is enige tijd geleden bij ze op school geweest om de leerlingen te vertellen wat een Omgevingsvisie is en ze hadden zich goed voorbereid. Dit is een uitstekende manier om jongeren bij de politiek te betrekken, maar daar blijft het niet bij. Er komt een terugkoppeling naar de klas, omdat we ze willen laten zien wat we doen met hun ideeën.'

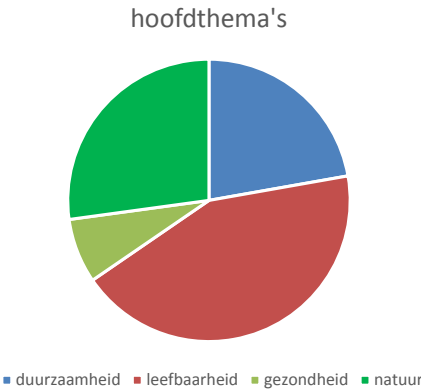
Leerlingen vrijer dan op school

Ook Ellen Plagge, docent maatschappijleer van de klas, en mentor Anjo Vos, waren zeer tevreden over het verloop van het debat. Vos: 'De leerlingen waren wat vrijer dan op school en konden zichzelf prima redden. We hoefden niet bij te springen.' Ellen Plagge: 'Ze vonden het een leuke ervaring, met die microfoons op tafel en in het bijzijn van de burgemeester. Als docent maatschappijleer wil ik dat ze de maatschappij ervaren en niet alleen de theorie leren. Dat is met dit debat goed gelukt.'

5.2. Informatiemarkt

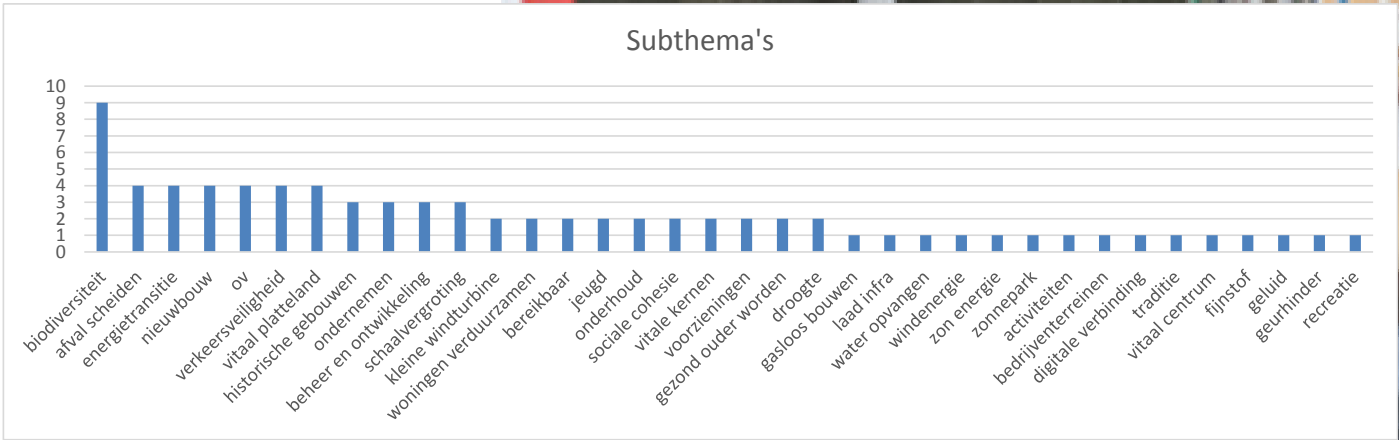
Tijdens de Toekomstdag is een informatiemarkt georganiseerd. Uit de participatie zijn vier belangrijke thema's naar voren gekomen: gezondheid, rust & natuur, leefbaarheid en duurzaamheid. Tijdens de markt is aan de bezoekers gevraagd om deze thema's verder aan te vullen en uit te diepen.

Per thema konden daarbij subthema's of onderwerpen worden genoemd. De genoemde subthema's zijn weer-gegeven in onderstaande tabel.

Leefbaarheid is het meest gekozen hoofdthema.

De gekozen subthema's waarop is gereageerd, zijn heel divers. Biodiversiteit is het meest gekozen subthema.

OMGEVINGSVISIE
Midden-Drenthe

gezondheid

Reacties/suggesties

- stapeling van uitstoot is verontrustend
- fijnstof zie je niet, maar is er wel (landbouwverkeer, snelwegen, kippenboerderijen, akkerbouw, lelieteelt)
- Domo maakt veel geluid, vooral in de nacht is dat hinderlijk
- actief ondersteunen bij behoud zelfredzaamheid middels actieve dienstenondersteuning door welzijn
- ouder worden gaat soms niet vanzelf, dus ondersteuning is gewenst
- meer onderhoud bestaande fietspaden

Waar kunt u aan denken?

- Gezonde leefomgeving
- Schone lucht, bodem en water
- Gezond bewegen
- Mentale gezondheid (voorkomen burn-out / eenzaamheid)
- Ontspanning
- Naoberschap/sociaal: naar elkaar omkijken, zorg voor elkaar
- Preventie, voorlichting
- Veiligheid (bijv. donkere fietspaden voorkomen)

Waar zetten we op in?

- Betere mogelijkheden om te fietsen en wandelen
- Uitbreiden sportvoorzieningen
- Maatregelen tegen fijnstof
- Lawaaimakende bedrijven mijden of concentreren
- Geen giftige bestrijdingsmiddelen gebruiken
- Aandacht hebben voor elkaar
- Verlichting wegen en paden verbeteren

Wat kunt u zelf bijdragen?

- Meedenken
- Ondersteunen
- Zelfdoen
- Organiseren

gezondheid

OMGEVINGSVISIE
Midden-Drenthe

rust en natuur

Reacties/suggesties

- oorspronkelijke bedrijven worden opgeslokt door bollenteelt
- er is teveel bollenteelt met grote nadelen (gif, uitputting grond etc)
- stop met gif spuiten
- minder lelies, minder gif
- hinder bollenteelt, overgaan op biologische bollenteelt
- zorg voor een goed maaibeleid en ga landbouwgif tegen
- oevers van Drentse hoofdvaart natuurlijk beheren en biodiversiteit vergroten. Later maaien
- stimuleer dat bermen met bloemen worden ingezaaid voor bijen en vlinders
- betrek bewoners bij beheer en uitvoering. Te forse kap met blijvende schade
- zo veel biodiversiteit als mogelijk, er is weinig biodiversiteit in de gemeente
- schaalvergroting van de landbouw tast de biodiversiteit aan. Zorg voor een betere en evenwichtige afweging
- flora en fauna in stand houden en eventueel uitbreiden
- tegels uit tuin, planten erin
- gewassen stimuleren die tegen droogte kunnen. Bewoners informeren
- in de beekdalen (de laagste plekken in de

- gemeente) water vasthouden als invulling klimaatbeleid (Co2 vasthouden)
- het platteland is niet vitaal, het is geïndustrialiseerd
- zorg voor een vitaal platteland
- niet meer schaalvergroting maar een meer divers landschap met afwisselend landbouw, natuur, recreatie, etc. Creëer ruimte voor experimenteertuinen
- aandacht voor cultuurhistorie: er verdwijnen steeds meer cultuurhistorische en landschappelijke elementen
- ook nieuwbouw in de buitengebieden. Schoon houden. Ondersteuning agrarische sector
- zorg voor schoon zwemwater

Waar kunt u aan denken?

- Natuur uitbreiden
- Recreatiemogelijkheden
- Extensieve landbouw
- Fraai buitengebied

Waar zetten we op in?

- Delen van de natuur beschermen
- Ecologisch bermbeheer, minder intensief beheer
- Nieuwe fiets- en wandelpaden
- Stimuleren biodiversiteit
- Beperken hinder industrie en landbouw
- Beperken bouwontwikkelingen

Wat kunt u zelf bijdragen?

- Meedenken
- Ondersteunen
- Zelfdoen
- Organiseren

rust en natuur

OMGEVINGSVISIE
Midden-Drenthe

leefbaarheid

Reacties/suggesties

- vitale hoofddorpen en aandacht voor vitale wijken en buurten
- dorpsinitiatieven/projecten actief ondersteunen
- fijn dat er een bibliotheek is in Beilen
- ruimte en mogelijkheden voor evenementen in Beilen en andere plaatsen
- zorg voor groene in- en aankleding (bv zonnepanelen op platte daken)
- zorg dat ook digibeten blijven meedoen
- mogelijkheden voor jeugdinitiatieven. Moek junior
- speelplek / natuurlijk spelen / speeltuin en overleg
- voldoende bouwmogelijkheden in Smilde
- starterswoningen
- stoepen erg scheef voor gebruik rollator. Soms geen schuine afrit (bv bij Scapino)
- Maak de openbare ruimte rollatorproof
- maximale ondersteuning dorps- en buurthuizen.
- realisatie MFA/dorpshuis Smilde
- ruimte voor ondernemen, werkgelegenheid/economie
- het treinstation moet zeker blijven. Een station waar je overdekt en verwarmd kan zitten + krantje. Wc en koffie op perron

- mobiliteit is een groot probleem in ruraal gebied. Er is geen busverbinding meer. Het is lastig om in Westerbork te komen als de trein 's avonds vertraging heeft. OV is in Witteveen een drama. Er is geen of te weinig aansluiting naar Emmen en Hogeveen. De reistijd is veel te lang
- er is veel verkeeroverlast, veel zware tractoren op kleine wegen. Zwaar verkeer door dorpskernen vermijden (bv door Holthe). geen auto's in het centrum van Beilen is belangrijk
- zorg voor een betere verkeerssituatie voor fietsers
- geschiedenis van Beilen levend houden. Daar moet in geïnvesteerd worden. Niet alleen de gebouwen zelf maar ook het ensemble (dus ook groen erfgoed). Laat staan wat er nog is, er wordt teveel afgebroken. Prachtige actie van jumbo om meer over Beilen te weten te komen, geschiedenisboeken voor jongeren, plattegronden bijwerken.
- wenselijk voor langer zelfstandig wonen zijn bankjes onderweg op wandelpaden naar winkels, veilige fietspaden (bv Westerbork) en openbare toiletten
- de gemeente heeft een voorbeeldfunctie dus pas de uitvoering van het beleid zelf toe

Waar kunt u aan denken?

- Sociale cohesie
- Prettige openbare ruimte
- Woningen voor alle doelgroepen
- Goed openbaar vervoer
- Werkgelegenheid
- Goede voorzieningen

Waar zetten we op in?

- Verbeteren bereikbaarheid
- Dorpshuisprojecten
- Meer kansen voor kleine ondernemers
- Naoberschap
- Woningen voor starters
- Woningen voor senioren
- Behoud winkels
- Meer activiteiten voor jongeren
- Nieuwe speelplekken
- Meer / beter onderhoud aan openbare wegen

Wat kunt u zelf bijdragen?

- Meedenken
- Ondersteunen
- Zelfdoen
- Organiseren

leefbaarheid

OMGEVINGSVISIE
Midden-Drenthe

duurzaamheid

Reacties/suggesties

- een centrale inzamelbak voor luiers
- hergebruik van materialen stimuleren
- circulariteit: inleveren bouwmaterialen laagdrempelig maken geen kosten)
- energietransitie, omdat onze (achter)kleinkinderen andere energiebronnen moeten gebruiken. Nu niets doen is geen optie. Samen wel
- waterstof gebruiken: teveel aan stroom omzetten en gebruiken voor woningverwarming. Ketel en netaanpassing is relatief goedkoop
- samenwerking Friesland Campina, Attero en andere bedrijven voor benutting restwarmte in warmtenet
- zonnepanelen op dak Domo en warme water in buurt benutten. Waterbron slaan want het wordt steeds droger
- stimuleer natuurlijk verloop naar duurzame verwarmingsketels
- windturbine bij elke boerderij
- vooral bij grote erven zonder vergunning plaatsen
- meer oplaadpunten en meer controle op juiste auto's op oplaadpunten
- meer wateropvang en hergebruik water
- afval stroomdam ook scheiden

- windenergie
- meer stimuleren bij burgers. Goede informatie verstrekken tov subsidie
- initiatieven blijven ontplooiën en ruimte bieden (omgevingsvergunning)
- alle daken van woningen en industrie benutten voor zonnepanelen
- geen zonneparken, eerst alle daken benutten

Waar kunt u aan denken?

- Van het gas los
- Besparen
- Duurzame energie opwekken
- Circulaire economie
- Toekomstbestendigheid

Waar zetten we op in?

- Nieuwe manier van verwarming woningen
- Regels voor duurzaam bouwen
- Windturbines realiseren
- Verduurzamen gemeentelijk vastgoed
- Regentonnen project
- Zonnepanelen op gebouwen stimuleren
- Beperken verharding in openbare ruimte en tuinen

Wat kunt u zelf bijdragen?

- Meedenken
- Ondersteunen
- Zelfdoen
- Organiseren

duurzaamheid

5.3. Parallelsessie thema buitengebied

Het doel van deze bijeenkomst is om meer informatie te verzamelen over de verschillende belangen en perspectieven in het buitengebied. Hiervoor zijn gericht uitnodigingen verstuurd.

Voorstelronde

1) Agrarisch Bedrijf Drenthe – Geeft aan dat er veel eisen van bovenaf op de landbouw afkomen en dat het aan de ondernemers ligt hoe daarmee om te gaan. Als die de ruimte wordt gegeven kunnen zij het beste een middenweg zoeken tussen eigen belangen en maatschappelijke belangen. Gaat om wat de ondernemer kan en wil binnen de gegeven kaders. Pleit daarnaast voor economie als 5e pijler, die ontbreekt nu nog.

2) Akker-/Pluimveebedrijf – Legt nadruk op belang van duurzaamheid in bedrijfsvoering, maar dat dat wel binnen geleidelijke stappen moet gaan. Geeft aan dat claims van zonneparken lang stil liggen bij bedrijven. Er zit geen voortgang in de procedures. Door de wethouder wordt aangegeven dat komt doordat er geen capaciteit meer zit in het energienet, en dat de verantwoordelijkheid daarvoor bij TenneT zit. Het gaat voor de gemeente ook niet snel genoeg momenteel.

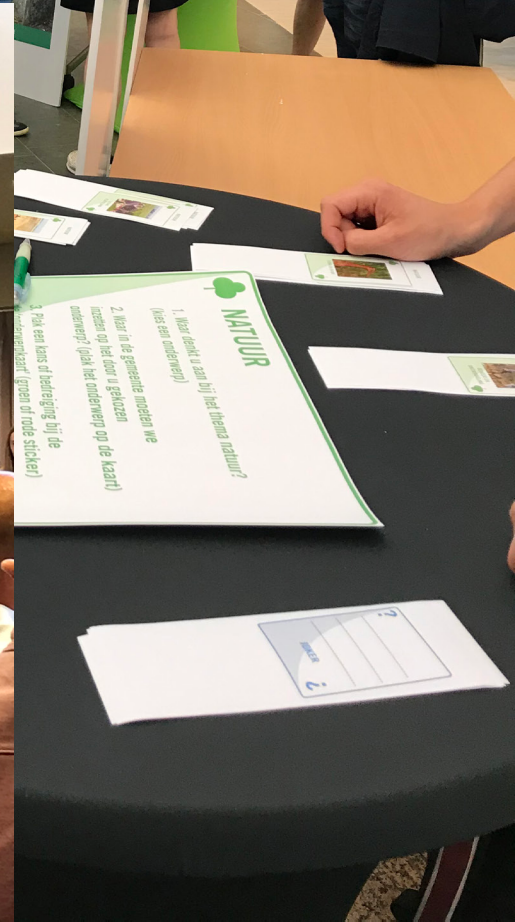
3) Bloemenkweker – Er liggen veel kansen voor ondernemers de komende jaren door de mogelijkheden in gewassen. Steeds meer verschillende soorten gewassen kunnen groeien in Nederland. Daarnaast liggen er veel kansen in verduurzaming. De bottleneck is momenteel de

huisvesting van tijdelijke hulp, bijvoorbeeld in de vorm van arbeidsmigranten. Die verdienen betere opvang dan ze nu vaak krijgen in de vorm van bijvoorbeeld caravans. Pleit ook voor het creëren van ruimte en mogelijkheden voor jonge agrarische ondernemers in het gebied.

Momenteel is er vooral concurrentie tussen bestaande ondernemers, en daar komen jonge ondernemers vaak niet tussen. Gaat tot slot in op de tegenstrijdigheid van agrarische bedrijvigheid in de gemeente tegenover vakantievierders en bewoners die rust zoeken. Pleit dat Drenthe geen rustgemeente is, maar een agrarische.

4) Bloembollenkweker – Sluit zich aan bij voorganger. Vindt ook dat jonge mensen/jonge ondernemers meer geholpen moeten worden door de gemeente en dat de gemeente zich meer moet profileren als agrarische regio. Geeft verder aan wel erg tevreden te zijn over de werkwijze van Midden-Drenthe, met dichte connecties met de agrariërs in het gebied.

5) Pluimveehouder – Heeft moeite met de krimp die wordt geforceerd op intensieve veehouderij door overheden. Geeft aan dat dat met het oog op concurrentie in landen om ons heen erg problematisch is en veehouders een slechte concurrentiepositie geeft. Wil meer ruimte daarvoor en meer focus op het economische perspectief. Probeert op eigen manier invulling te geven aan duurzaamheid, maar wil niet dat de ontwikkelingsruimte daardoor wordt ingeperkt.

6) IVN Midden-Drenthe (natuureducatie) – Geeft in tegenstelling tot de agrariërs aan juist meer inzet te willen op natuur en rust in de gemeente. Wil zo weinig mogelijk activiteiten in het buitengebied. Geeft aan dat er wel een middenweg nodig is tussen agrarisch en natuur. Haakt daarom ook aan op het programma 'Boer, Burger, Biodiversiteit' om op zoek te gaan naar oplossingen die voor iedereen werken. Wil inzet op thema's als ecologisch bermbeheer, wat groter en meer moet, en kleinschaligheid in het buitengebied. Dat kan door diverse doelen te combineren (bijvoorbeeld recreatie en biodiversiteit).

7) Varkenshouderij – Pleit voor makkelijkere herbestemming van onderdelen in het buitengebied, bijvoorbeeld voor agrarische gebouwen. Gaat om het creëren van kansen voor de landbouw. Krimp is een veel terugkomend geluid, en er is ontwikkelingsruimte nodig om dat tegen te gaan.

8) Akkerbouwer en melkhouder – Geeft aan dat veel thema's die vaak in de media naar voren komen zoals circulariteit onder boeren al jaren vanzelfsprekend is. Sluit zich veel aan bij haar voorganger. Stoort zich aan het systeem van de provincie waarbij veel agrariërs geen vergoeding krijgen omdat ze net buiten de voorwaarden vallen. Vindt dat iedereen daarin gelijke kansen verdient en dat er consequenter beleid nodig is. Pleit daarnaast dat sectoren samen moeten werken om de landbouw

goed te kunnen laten werken, dus geen tegenstrijdige regelgeving tussen natuur en landbouw etc.

9) Bloembollen en akkerbouwer – Vindt dat er al genoeg biodiversiteit en duurzaamheid is. Hoeft niet veel aan te veranderen en moet juist gewaardeerd worden om hoe het is. Waardeert vooral de grote diversiteit in het Drentse landschap.

10) Ex-veehouder – Landbouw hoor je weinig geluiden van, die hadden eerder betrokken moeten worden in het opstellen van de omgevingsvisie. Gaat vaak in op hoe trots landbouwers zijn op de gemeente en dat de gemeente ook trots op haar landbouwers moet zijn.

11) Dorpenoverleg Midden-Drenthe – Heeft veel waardering voor zo'n ronde tafel dialoog. De omgevingsvisie moet de visie van het volk zijn, niet dat van de gemeente. Het gaat daarbij om het creëren van een sociaal en economisch gebied dat nog veel jaren zo kan blijven.

Vervolg dialoog

Hoe kan dit gesprek in de toekomst worden voortgezet?
Van belang om eerst problemen aan te kaarten en op te bouwen om vervolgens daadwerkelijke stappen te maken. Ideeën?

- Moet niet heel zwartwit benaderd worden. Zoals eerder aangegeven is Drenthe heel divers en moet dat ook zo worden benaderd.
- Er zijn vaak klachten over boeren vanuit recreanten omwille van geluid- en geuroverlast. Veel boeren vinden dat campings verder in de natuur moet zitten en wat afgelegen, terwijl andere boeren recreatie en toerisme juist omarmen als kans voor inkomsten en bedrijvigheid. Iemand geeft aan dat het niet persé de recreanten, maar het maatschappelijke oog in het algemeen is die steeds lastiger wordt. Anderen geven aan dat ze dat juist weer niet erg vinden
- Er komt een aantal dilemma's naar boven:
 - o Landbouw en recreatie
 - o Landbouw en circulair
 - o Landbouw en maatschappelijke beeldvorming
 - o Landbouw en stikstof
 - o Landbouw en waterbeheer (vasthouden en droogte)
 - o Landbouw en verkeer (botsen met auto's en mobiliteit)

- Er komen ook geluiden dat de gemeente alle ballen hoog probeer te houden en dat het daarmee moet stoppen. Dat het moet focussen op alleen agrarisch, 'zoals het oorspronkelijk deed', en dat daaruit wel een boel bedrijvigheid en levendigheid met zich meebrengt. Dit wordt uiteraard weer tegengesproken vanuit kanten als natuur, die juist vinden dat de focus op connecties van thema's moet liggen.

5.4. Parallelsessie thema ondernemen

Het doel van deze bijeenkomst was om meer informatie te verzamelen over de verschillende belangen en perspectieven op de toekomst van ondernemers in de gemeente. Hiervoor zijn gerichte uitnodigingen verstuurd.

Voorstelronde

1) Groothandel van elektrische materialen – Zijn benieuwd naar ontwikkelingen van het industrieterrein in Beilen. Willen nieuwbouw en daarom specifiek benieuwd naar Ossenbroeken fase 2. Geven aan dat het een tijdperk is van duurzaamheid en circulariteit. Zijn dan ook benieuwd hoe de gemeente daarmee om zal gaan. Hebben de eerste stappen gezet richting circulariteit, wat dan gaat over gebouwen en bebouwde omgeving.

2) Insectenkweker – Zit in een branche die erg nieuw en booming is. Vanuit bedrijf zijn er nu bijvoorbeeld meerdere nieuwe panden tegelijk nodig in de gemeente. Omdat het nog een onbekende sector is met veel vernieuwingen ondervindt hij veel problemen van regelgeving. Dat gaat niet samen met innovatie. Innovatie gaat snel en regelgeving langzaam. Het kan soms jaren kosten om iets officieel vast te leggen en te mogen ontwikkelen, terwijl de energie bij ondernemers heel snel is. Hier zou iets mee moeten met het oog op de ontwikkeling van de groei van de insectenkweker sector (maar ook andere ontwikkelingen in dit tijdperk). Bijvoorbeeld door meer met experimenteerstatus te doen en bijvoorbeeld tijdelijk ruime regelgeving te bieden.

Iemand aan tafel noemt dat in het centrum van Beilen ooit een regelvrije zone was georganiseerd en dat daardoor veel leuks ontstond in een jaar tijd. Uiteindelijk werd die zone weer ingetrokken en verdwenen dit soort initiatieven meteen weer. Wil hiermee pleiten voor continuïteit bij dit soort experimenten. Insectenkweker geeft aan dat tijdelijke ruimte ook al prima is om maar te verkennen wat mogelijk is en wat voor effecten dat heeft.

3) Bestuurslid ondernemersvereniging – Vindt dat de rol van de gemeente vooral faciliterend en informerend moet zijn. Wil meer betrokkenheid van ondernemers bij dit soort bijeenkomsten. Geeft aan dat er gevoelsmatig veel afstand zit tussen gemeente en ondernemers en dat veel ondernemers in 95% van de gevallen niet weten wat ze aan een gemeente hebben. Dat zorgt ervoor dat ze vaak veel zelf moeten uitzoeken. Ondernemersverenigingen worden wel uitgenodigd maar komen vervolgens vaak niet opdagen. Daarom is er een meer verbindende rol vanuit de gemeente nodig. Dat gebeurde ooit door Nick, en nu die weg is geeft dat aan hoe kwetsbaar de gemeente daarin is. Er moeten meerdere aanspreekpunten komen die gezamenlijk 1 loket vormen.

4) Ondernemer in Groningen, woonachtig in Midden-Drenthe – Beaamd dat het als ondernemer prettig is om een goeie contactpersoon binnen een gemeente te hebben, liefst met een commerciële blik en iemand die snel kan schakelen.

5) Infrastructuur en zand exploitant – Heeft ook de pijlen op circulair staan, evenals het landschappelijk inpassen van projecten in de omgeving. Speelt veel in op combinaties tussen zandwinning in combinatie met zonnepanelen. Geeft ook aan dat er veel onduidelijkheid is over een aanspreekpunt binnen de gemeente.

6) Eigenaar winkel Beilen – Geeft aan lang betrokken te zijn geweest bij centrumvisie Beilen. Vindt dat er een visie moet komen van de identiteit van Beilen (bv. Winkeldorp of supermarktdorp). Er wordt momenteel teveel gepraat en dat duurt te lang, waardoor er veel onduidelijkheid is. Er is teveel focus op onderzoek en te weinig op ondernemen. Er moet simpelweg een beslissing worden gemaakt en daaraan moet vast worden gehouden. Iemand geeft aan dat de gemeente vaak geen beslissingen durft te nemen. Iemand anders geeft aan dat dat initiatief niet alleen bij de gemeente ligt, maar ook bij de ondernemers in het centrum.

Vervolg dialoog

Hoe kan dit gesprek in de toekomst worden voortgezet? Van belang om eerst problemen aan te kaarten en op te bouwen om vervolgens daadwerkelijke stappen te maken. Ideeën?

- Ondernemers en gemeenten moeten elkaars taal leren begrijpen. Waar ondernemers focussen op ideeën en oplossingen, denken gemeenten juist

in risico's vermijden en belemmeringen. Moeten van beide kanten duidelijk communiceren wat we waarom vinden en waar we mee bezig zijn.

- Er moet een systeem komen waarin ondernemers vertegenwoordigd worden bij ontwikkelingen als een soort ambassadeurs: afgevaardigden op basis van belangen van groepen ondernemers. Eventueel met een projectmanager vanuit de gemeente.
- De structuur van Nederlandse overheden zit in de weg, omdat afgevaardigden (lees: ambtenaren) vaak geen macht hebben om te beslissen. Niemand durft daarbij zijn kop te riskeren.
- Voor volgende bijeenkomsten is het van belang om sleutelpersonen te bereiken, die vervolgens andere ondernemers kunnen optrommelen.
- Er is behoefte aan een concrete planning en stip op de horizon om naartoe te werken. Ondernemers hebben weinig aan abstracte ambities, maar willen het compact maken. Een roadmap wordt geopperd.
- Tot slot wordt de prognose voor afname van de beroepsbevolking niet gezien als probleem door de ondernemers. Ze geven aan dat ze vindingrijk genoeg zijn en dat als de nood aan de man kom ze wel iets verzinnen, bijvoorbeeld in de richting van automatisering.

Rho

—
ADVISEURS
VOOR
LEEFRUIMTE

G E M E E N T E
MIDDEN-DRENTHE